

Bonne Biad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 1.

7de januar 1894.

20de aarg.

En hveps!

Børneblad

udkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forlud. Prækt til en adresse paa over 5 ellspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ellspl. for 35 cents. Ell Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Første lektion.

2 Pet. 1, 21: De hellige Guds mænd talte, drevne af den Helligaand.

2 Tim. 3, 16: Den gamle skrift er indblaest af Gud.

Vink.

1. Hvem mener Peter da saa „de hellige Guds mænd“? Profeterne og apostlene.
2. Hvem nogle profeter! Moses, David, Esajas.
3. Hvem nogle apostler! Petrus, Paulus, Johannes.
4. Hvortil sendte Gud disse sine mænd? Til at lære mennesker, hvorledes de skalde blive gode, lytende og sædige.
5. Hvorfør kan vi trygt rette os efter disse mænds ord? Jordi de „talte, drevne af den Helligaand“.
6. Hvad vil det sige, at de blev „drevne af den Helligaand“? Den Helligaand stod dem til at tale, som han vilde.
7. Hvorledes blev det bevisigt, at de talte Guds ord? Guds underleb blev gjortet af dem, og hvad de spæde, det stede.
8. Hvor stunder vi disse Guds mænds ord? I bibelen.
9. Af hvem er bibelen skrevet? Af profeter og apostler samme evangelisterne.
10. Hvem evangelisterne! Matteus, Markus, Lukas og Johannes.
11. Hvorfør kan og bør vi trygt rette tro og liv efter bibelen? Jordi „den gamle skrift“, hele bibelen, er indblaest af Gud“.
12. Hvad vil det sige, at bibelen er „indblaest af Gud“? Gud gav de mænd, som skrev den, mindre alt, end de skrev, og de ord, med hvilke de skrev det.

(Sammenlign bibelhistorien, stykke 70.)

Lessons for the Sunday School.

First Lesson.

2 Pet. 1, 21: The holy men of God spake as they were moved by the Holy Ghost.

2 Tim. 3, 16: All Scripture is given by inspiration of God.

INSTRUCTION.

1. Who are the "holy men of God," that St. Peter here speaks of? The Prophets and Apostles.
2. Mention some of the Prophets! Moses, David, Isaiah.
3. Mention some of the Apostles! Peter, Paul, John.
4. To what use did God put these holy men? To teach people, how they could become good, happy, and blessed.

5. Why should we trustfully follow the teaching of these men? Because they "spoke as they were moved by the Holy Ghost."
6. Explain these words! They spoke what the Holy Ghost led them to speak.
7. How was it proved, that they spoke God's word? Wonders of God were done by them, and that which they foretold came to pass.
8. Where do we find the words of these men of God? In the Bible.
9. By whom is the Bible written? By Prophets, Apostles, and the Evangelists.
10. Name the Evangelists! Matthew, Mark, Luke, and John.
11. Why should we with confidence believe and live, as the Bible teaches? Because "all Scripture," the whole Bible, "is given by inspiration of God."
12. Explain these words! God told the writers of the Bible, both what they should write, and what words they should use.

(See Bible History, No. 70.)

En juleaften i det fjerne vesten.

Saa langt man kan se, er der sunne. Trærnes grene bøjes ned af den. Man hører ikke en lyd, ser ingen levende stabninger uden af og til en fugl, som farer gennem luften med et hæst stig. Snelokene falder stædig, der er snetyrling i luften og snelag paa jorden, ethvert levende væsen, som kan sjule sig, er i ly eller lœ. Dog, nei! Der beveger noget sig gennem det hvide, flyvende dun. Et stort punkt bliver synligt. Det kommer nærmere og nærmere; er nu lige ved det store grantræ, hvis grene stikker frem som bevisere. Et virkelig muligt, at det er en rytter, som kommer frem fra den hvide snematt! Nu havde han næret den lille høi, hvorpaa granen stod, og medens det stakars dyr i den yderste udmatte lader sit hoved hænge mod jorden, saa dens herre speidende om til alle sider. Uden nytte. Sæ foran, bagom, ovenfor og nedenfor; sne, hvor han end vendte sit blik. Ja, der var ingen til loengere, han havde forbildet sig. Og der var intet spor, intet tegn, som kunde føre ham tilbage paa den rente vej. Han tog sit ur frem. Det var endnu ikke middag, og dog var det saa mørkt, som om aftenstyggerne allerede bredte sig ud over jorden. Der hjemme saa hans hustru vist nu ogsaa paa uret, og utsaalmodige barnelæber spurgte nu etter og efter: "Kommer far ikke snart? Han har jo lovet os det!" Moderen beroliger dem: "Han kommer not. Vær artige

og syng julesalmerne, saa at J. kan dem rigtig til far kommer, saa bliver han glad." Og saa gaar hun ind i storstuen for at ordne alt til juleaften. Thi det var jo juleaften, og han havde lovet at være hjemme i rette tid. — Alt dette tænkte den enlige ryttet sig, medens hesten pustede under ham. Endnu en gang saa han paa sit kompas, som saa ofte havde vist ham bei paa liggende ture som idag; saa klappede han det trechte dyr paa halsen og sagde: „Kom, Line, gamle, trofaste dyr, vi maa fremad, hører du det, Line?" Og idet han saa op mod himmelen med et blik saa varmt og saa bedende, som om det skulde trenge gjennem de tunge skyer ind til den harmhjertige Gud og faders hjerte, prøvede han paa at komme frem ad en anden retning gjennem sneen, som blev dybere og dybere.

Det var ikke første gang, at Herbert Volkmar red denne vei. J. 10 aar havde han været prest for en vidt spredt menighed her i landet. Han var ofte hele dage underveis for at besøge sin menighed. I begyndelsen var hans unge hustru altid engstelig for ham, og han havde venlig moattet bebrede hende den svage tro, som ikke stolede paa, at Gud var med overalt. Men da han stadig kom hjem, uden at der var hændt ham noget uheld, havde hun i tidens løb vænnet sig til hans reiser og kunde nu altid sende ham bort med et freidigt: „Gud bevare dig!" Det havde hun ogsaa gjort igaar, da hendes mand var nødt til at besøge en øende. og han havde sagt hende til affled: „Vil Gud, er jeg hjemme igen imorgen middag?" — Nu var middagstimen forbi, og endnu red han stadig vildsom ude i den store sneørken. En uimodstaelig træthed kom over ham. Hvis den overvant ham; hvis hesten sank om, da vor døden vis for dem begge. Herbert Volkmar var en troende kristen. Han troede fast og underlig paa den herre og frelses, han prædikede om, derfor var han ikke bange for døden; men tanken paa hustru og børn thygede nu i siblikket paa ham. Taften var det jo juleaften, som børnene og han havde glædet sig længe til. Han tænkte sig hjemme og saa, hvor utsalmodige børnene saa efter ham. Hon vidste, at hustruen nu kæmpede for at trænge sin engstelighed tilbage, saa at børnene ikke skulle merke hendes

frygt. Naar mørket nu kom, og han ikke var hjemme endnu, vilde hendes bekymring for ham blive knugende. Men maafe vilde hun inden sengetid tænde julelysene for at berolige børnene lidt; og medens de saa laa og sov i sin seng og glemte alle sorger, sad hun og vaagede og ventede den lange nat. Alt, der kunde gaa mange dage og nætter, inden man fandt hans lig, og hun saa, at hun var ene og hendes fire børn faderløse. Han gjennemisnedes af disse tunge tanker. Endnu en gang prøvede han paa at drive Line frem ved opmuntrende ord; men nu stod dyret ubevægelig; dets hoved var højet; mod foruden, og hele dets legeme ståb.

„Min Gud, din vilje ske", sagde Volkmar. Han lagde haanden over de snebloedede øyne og prøvede paa at se frem od. — Pludselig for han sammen. Var det ikke hunds øjnen, som løb til ham fra det fjerne? Han lyttede med fornyet opmærksomhed, og selv den dydstrætte hest løftede hovedet og spidsede øren. Jo, der var innen en tril; en hunds øjnen løb dømpt, men kjendelig gjennem snethukningen. Den lobbekraft gjennemstrømmede ham. Han strana af hesten, og skjønt han selv ved hvort skridt sank ned i den dybe sne, prøvede han dog at drage Line efter sig ved tømmen. Men efter de første skridt sank det stakkars dyr sammen. Ene kunde han ikke reise den op, han tog derfor sin reisepakke af den, klappede den venlig daa dens brune hals, og medens det trofaste dyr saa paa ham med sine kløge øyne, sagde han et par venlige ord til det, inden han flyndte sig frem mod den retning, hvorfra hundens øjnen nu vaann løb. Ikke længe efter hørte han mellem hundens glam en mands vrede, skjelhørende stemme. Han trægde nu hen mod en skov: foran den laa der et stort blokhus, omgivet af stalde og laaehbhænger. To mænd var iført med at løfte en bei i sneen fra huset til stalden; den ene af mændene udgaaede nu den fremmede mand og gik henimod ham.

Det var en bred, sterk stilkelse i lærbuffer og tyk kindjolle. Mandens grønne øyne mistrofissee poa den fremmede. Men selv om han havde set endnu værre ud, end han ajorde, saa havde past. Volkmar dog bilst ham med glæde som en Guds enoel. Saas snart han var kommen nær nok hen til

Gæringagt.

Paa reise i stuen.

manden, strakte han han haanden ud mod ham og udbrød: „Gud være lovet, at jeg dog endelig fandt et menneske. Jeg har i flere timer redet omkringude i sneæren, min hest ligger nogle stridt herfra. Kan jeg faa lov til at faa husly hos eder i et par timer?“ Farmeren betragtede presten fra øverst til nederst uden at tage ham i haanden. Derefter pegede han paa husdøren og sagde: „Der er huset.“ — „Wilhelm“, fortalte han, „lad os se til hesten, det er det vigtigste.“ Uden at sige mere gik han ud, idet han fulgte de dybe spor i sneen. Et sieblit senere stod past. Volkmar foran husdøren. Han funde ikke andet end at udbrude: „Lovet være Jesus Kristus.“ I det sieblit, han troede sig døden nær, fandt han et tilflugtssted. Gud havde været naadig og barmhjertig mod ham. Han hantede paa døren. En twindelig stemme, som lød mere forundret end venlig, raabte: „Kom ind!“ og da presten traadte ind, stirrede en twinde paa ham, som om han var en stikkelse fra en ukjendt verden. Ved vinduet sad en pige paa omtrent 12 aar og stoppede strømper; hun lod sit arbeide falde ned i skjødet og faa paa presten med et par store, forundrede barnesine, medens hendes lille bror med et strig sprang hen og gjemte sit hoved i sjælens sjød. Trods sin alvorlige stemning funde presten ikke lade være at smile. I faa ord fortalte han tonen, i hvilken farlig stilling han havde væretude paa snemarken, og bad om husly. „Velkommen“, lød svaret, „set Dem der i den varme krog.“ Derpaa stjøv hun en flaske brændevin hen til ham og gav ham et glas. „Tak, jeg drifter ikke spiritus, men maa jeg faa en bid brød, jeg har intet spist siden imorges.“ „Et stykke brød kan De faa“, svarede husmoderen, „men vi skal snart spise tilaften. Grete, hent et stykke brød; jeg skal ud i kjøkkenet.“

Derved gik hun og lod sin gjest passe sig selv selv i sin varme krog. Det var et rummeligt værelse, han sad i, men uden spor af hygge. Vægger og loft var sorte af røg, og træstolene og bordene vidnede ikke om orden og renlighed. Imidlertid kom Grete med en vis forlegenhed med et stykke brød, som var faa tykt, at presten ingen aftenmad havde behøvet, hvis han skulle spise det altsammen. Den lille gut, som fulgte

med Grete, holdt sig forsiktig bag ved sjælsteren og læstede af og til et hurtigt men bange blik til den fremmede. Presten vilde just til at stiske nærmere bekjendtskab med den lille, da to ældre gutter kom stormende ind i stuen, men ved at se presten, stod de straks tause, som om de med et blev spigrede fast til gulvet. Den yngste af de to gutters kinder var paafaldende røde, og han listede sig ind i en krog, som om han havde en ond sambittighed. (Fortsettes.)

En ulykkeligs nyaarsnat.

Hun gammel mand stod nyaarsnat ved sit vindu og betragtede med et langt fortvilefens blik snart den klare sjælehimmel og snart den hvide, snebede jord, hvor ingen var faa gladeløs som ham; thi han var nær ved gravens bred, gammel og graahaaret, som han var, og fra sit lange liv bragte han intet andet med sig end vildfarelser, synder, sygdom, et ødelagt legeme og en ødelagt sjæl, et bryst, fuldt af nagende smerte og en alderdom, synget af den mest knugende anger. Hans sjælle ungdomsdage drog som gjenfored fra en forsvundne tid forbi hans indre blik; og særlig mindedes ham hin klare morgen, da hans far først gang stillede ham paa livets stillevei og viste ham paa den ene side gudsfrygts og sandheds lysende vei og paa den anden side lækens mørke muldvarpgange, fulde af gift og slanger og kvælende dampes.

At, slangerne hang ved hans bryst, og giftdraaberne ved hans tunge, og han vidste, hvor han var.

Greben af den dybeste smerte skreg han op mod himmelen: „Giv mig min ungdom igjen! O fader, stil mig atter paa stilleveien, at jeg kan gjøre et andet valg!“

Men hans far og hans ungdom var forlængst borte. I det samme fil han sie paa et sjælestud. „Alt, det er et billede paa mig“, udbrød han med blødende hjerte, og angerens flangetender borede sig dybere og dybere i hans sjæl.

Medens han saaledes stod der, naaede pludselig toner fra en fjern musik frem til hans øre; det var nyaarspsalmer, som hornmusikken spillede fra kirketårnet, idet det nye

aars morgen begyndte at bryde frem. Han følte sig saa underlig tilmode; han blev greben af et eiendommeligt demod og fæstede tanken hen paa sine ungdomsvenner; han saa den ene efter den anden som brave, anseede mennesker, omgivne af hustru og børn i et fælligt hjem; hvor langt anderledes udnydte ikke de sin plads i verden end han! Atter steg det samme suk op fra dybet af hans sjæl: „O, kunde jeg saa min ungdom tilbage og atter stilles paa skilleveien!“ Og en strøm af taarer trillede ned over hans kinder. „Min ungdom, kom igjen, kom igjen!“ streg han i sin fortvilelse.

Og den kom igjen! Han havde blot nhaarønat ligget i sin seng og drømt alt dette, om at han var en udelevet olding. Han var endnu ung. Ogsaa hans vildfareller var en drøm. O, hvor hau takkede Gud, fordi de billede, som nys havde frøvbet forbi hans sjæl, blot var en drøm og intet andet, og hvor han bad Gud om hjælp, at ikke hans drøm nogengang skulle blive til virkelighed, men tjene som en advarende røst og bringe ham til at syh synden i alle dens skiller.

Men ogsaa for eder, kjære læsere, som nu i ungdommens lykkelige tid staar ved begyndelsen af et nyt aar, vil vi ønske, at din drøm maa tjene som en advarende røst. Herren beware eder fra syndens veie med al deres elendighed og forserdelige følger.

Indianerhøvdingens son.

Por en del aar siden tildrog sig følgende: To indianerstammer loa, som de saa ofte gjorde, i strid med hverandre. En dag lykkedes det den ene stammehøvding paa et freistog i skovene at bortsnappe sin fiendes, den anden stammehøvdingens, unge datter, og ifølge stammens ubarmhjertige stil var hun med det samme hjemfalden til en voldsind død. Hun skulde nemlig levende steges ved en fagte ild. De førte hende til en plads, samlede en del risknipper sammen, og det ulykkelige offer blev fastbundet til en pæl. Men idet de vilde udføre sin grusomme handling, saaes paa flerten en ryter i den vildste fart at nærme sig stedet. Foruden den hest, han selv red paa, førte han ved

siden en anden uden ryter. Som en hvirvel vind skyrede han sig af hesten og hen til pige, overslar de strifter, hvormeo hun var bunden, greb hende med næsten overnaturlig skyte, fæstede hende op paa den ene hest og sig selv paa den anden og jagede bort med hende lige saa pludselig, som han var kommen. Det hele var kun nogle sieblittes vert.

De poserede krigere stod slagne af bestyrte og kunde ikke forestille sig andet, end at „den store aand“ havde aabenbaret sig og bortført deres fange, og af frygt for „aanden“ gjorde de intet forsøg paa at forhindre flugten. Og efter to dages flugt med sorte hvilesunder i skoven befandt pige sig velholden i sin faders leir.

Det var imidlertid den fiendtlige stammehøvdings egen søn, som havde udført den behjertede redning og borttaget sin faders offer. Greben af modlidenhed med den unge pige, som han havde set løbes bort, og da han vidste, hvad der ventede hende, og i nogen maade var paavirket af en kristen misjonær, som han nogle gange var truffet sammen med, havde han besluttet til hvad pris som helst at redde hende fra sine plagere, og vi har set, hvorledes det lykkedes. Vi tror nu, at Gud skyrede det saaledes. Ingen spurv falder til jorden uden vor faders vilje (Mat. 10, 29).

Til oragelsen blev snart bekjendt og omtaltes ogsaa i engelske blade. Eleverne i en større pigeskole i byen Washington følte sig saa tiltalte af den unge indianers bedrift, at de besluttede at samle midler iblandt sig til en sølvmedalje med en passende indskrift, som de vilde sende ham som et udtryk for sin erkendtlighed af hans ødelægende handling. I den skribelse, som fulgte med gaven, hed det: „Broder, modtag den som et bevis paa vor agtelse, og naar du atter faar lejlighed til at redde en ulykkelig kvinde fra døden, saa tænk paa det hæderstegn, du bærer om din hals, og skynd dig til hendes hjælp.“

Den unge kriger syntes at være ubevist om, at han havde gjort noget, som fortjente særlig berømmelse, men han var taknemmelig for gaven, og da han senere en gang kom til Washington, gjorde han ogsaa et besøg hos de unge piger i skolen og ydrede, idet han tog medaljen frem: „Denne har givet mig endnu mere lyft til at lytte til de hvide mænds ord.“

De to brune heste.

Nogle børn stod en dag inde i en tyk hestestald, gennem hvis gittervindu afstensolen kastede sine gyldne stræder. De betragtede arbeidshestene, som netop var komme hjem fra marken og dels stod og spiste af de fulde krybber, dels i lange drag slukkede sin tørst.

„De to der synes jeg ikke om,” sagde en af børnene og pegte paa et par brune heste.

„De ser kanske ikke saa blanke og fede ud som de andre,” svarede den gamle staldkarl, halvt fornørtet paa hestenes vegne, „det er sandt, at de er gamle og ikke længere saa pene; men netop om dem kan jeg fortælle en lidens pen historie. — Det er nu mange aar siden. Da var en ofte omtrænt alle folk i landsbyen ude paa dansemoro, og gutterne paa gaarden var ogsaa med; visstnok skulde en være hjemme, men han var enten sovnet, eller havde han sneget sig ud han ogsaa, og i den mørke nat lykkedes det nogle tyve at komme ind i stalden og stjæle de to brune heste, som dengang var i sin bedste alder og værkere dyr end vel nogen af de andre her paa stalben nu. Hvor forskækkede blev ikke gutterne, da de udpaa morgensiden kom hjem og saa, at de to heste var borte. Der var ikke spor at opdage af dem; formodentlig havde tyvene viklet filler om deres hove og ført dem bort gennem parken; thi begge portene til gaarden var stengte. Man lod foretage eftersøgninger paa alle kanter efter dem, men forgjøves. Politiet blev underrettet, og der blev telegraferet til alle byer langs grænsen, at man skulde stanse alle, som vilde passere grænsen med heste; thi lykkedes det først tyvene at slippe ind i nabolandet, var der lidet haab om at faa fakket dem.

I midlertid gik tre dage. Da hørte staldkarlen pludselig sent om aftenen — det kunde vel være omtrænt klokken ti — fra gaards-

tunet lyden af hestetrampen, som kom nærmere og nærmere. Han gik udenfor porten og snart så han i maanestkinnet se de to brune heste komme galopperende uden fører eller båsdel og bedækkede med støv og smuds.

Formodentlig havde tyvene ikke langt fra grænsen merket, at politiet var efter dem, og da de havde lidens udsigt til at faa hestene med sig ind i nabolandet, havde de for ialfald selv at komme bort, sluppet hestene og ladet dem løbe sin vej. Og skønt de klogte dyr var mange mil borte, havde de fundet vejen hjem. I mange landsbyer havde man sette de to brune heste og forundret sig over, hvorledes de travede afsted uden nogen fører ved hinandens side. Da de etter var i sin gamle staldben, var de rent medtagne af udmatelse, de havde jo løbet saa lang vej uden stans og havde ikke paa lang tid faaet mad. Det varede flere dage, før de etter kom til træster og kunde øde som fedvanlig. Men siden den tid har de to brune været holdte i stor agt og ere og altid faaet den bedste havre. Synes I ikke ogsaa, børn, at de havde fortjent dette efter saadan trostlab og udholdenhed? Ikke sandt? Men ikke alt, som stikker i sinene og har et pent ydre, er derfor altid det bedste og mest værdifulde. Netop et simpelt, uanseligt ydre sjuler ofte, hvad der er ædelst og godt.“

Børnene havde med opmærksomhed lyttet til den gamle staldkarls fortælling og saa nu med rent andre sine paa de to gamle brune heste, og de maatte faa lov til at komme hen og klappe dem.

„Men nu maa I ud, mine små venner,” raabte staldkarlen; „nu skal døren lukkes til stalben. Thi ogsaa for dyrene og ikke mindst for vores to gamle brune gjælder den gamle regel: Efter endt arbeide er det godt at faa hvile.“

Oplæsning paa billedgaade i nr. 52.

Han er som 5te hjul til en vogn.